

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗ:

«ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Καλησπέρα σε όλους και όλες,

Χαίρομαι ιδιαίτερα που απόψε βρίσκομαι ανάμεσα σε συνεργάτες που ο καθένας από τη δική του θέση συνέβαλε στην υλοποίηση και προώθηση του προγράμματος «Ένταξη των μουσείων στην σχολική εκπαίδευση». Στα πλαίσια του προγράμματος συμμετείχα σε δύο διεθνικές συναντήσεις, στο Rossano της Ιταλίας και στο Ικόνιο της Τουρκίας.

Τα τελευταία χρόνια η ανάγκη ισχυροποίησης του δεσμού μεταξύ του Μουσείου και της Κοινότητας και κατά συνέπεια και με το Σχολείο μοιάζει να ενδιαφέρει τόσο την Εκπαίδευση όσο και το ίδιο το Μουσείο, το οποίο μπορεί να αποτελέσει ένα παράλληλο χώρο μάθησης, πέραν της σχολικής αίθουσας, προσιτό σε όλους τους μαθητές και βαθιά δημοκρατικό.

Το Μουσείο μέσα από κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις, που σχεδιάζονται από μουσειοπαιδαγωγούς αλλά και από καταρτισμένους εκπαιδευτικούς, μπορεί να ενθαρρύνει τον μαθητή να παρατηρήσει, να ερευνήσει, να πειραματιστεί, να μάθει μέσα από τις αισθήσεις. Να αλληλεπιδράσει με τα αντικείμενα αλλά και τους συμμαθητές του. Να αποκτήσει δεξιότητες οπτικού γραμματισμού ώστε να αποκωδικοποιεί το μήνυμα του αντικειμένου-εκθέματος.

Η σύγχρονη Μουσειακή Εκπαίδευση ανατρέπει τις παραδοσιακές δομές, όπου η μάθηση είναι το προϊόν μιας σειράς μαθημάτων ή διαλέξεων που έχουν ήδη οριστεί από το αναλυτικό πρόγραμμα και τον δάσκαλο με στόχο ο μαθητής να αποκτήσει συγκεκριμένες γνώσεις. Αντιθέτως εστιάζει στην ανεξάρτητη, αυτοδιαχειριζόμενη μάθηση και όχι στην απλή μετάδοση της ήδη “έτοιμης” πληροφορίας.

Στην καλλιέργεια μιας ευέλικτης σκέψης, στην ελευθερία πολλαπλών ερμηνειών των εκθεμάτων, στην έκφραση διαφορετικών συχνά συναισθημάτων και στη σύνδεση με δυναμικό τρόπο της νέας γνώση με την προϋπάρχουσα.

Το παιδί μαθαίνει αβίαστα και εύκολα μέσα από την άμεση επαφή με το αντικείμενο-έκθεμα και την παράλληλη αξιοποίηση βιωματικών δραστηριοτήτων όπως το παιχνίδι παρατηρητικότητας, εξερεύνησης, φαντασίας, το θεατρικό παιχνίδι, τη δραματοποίηση, τα εργαστήρια και τις κατασκευές. Δραστηριότητες που προϋποθέτουν την ενεργή εμπλοκή του μαθητή, τον κινητοποιούν και ξυπνούν το ενδιαφέρον του πολύ περισσότερο από ένα γραπτό κείμενο. Δραστηριότητες που εστιάζουν σε θέματα / αντικείμενα όσο το δυνατόν πιο γνώριμα στο παιδί και όχι στο σύνολο των εκθεμάτων του Μουσείου. Που δεν αποσκοπούν στη συσσώρευση γνώσεων, χρονολογιών, χρονικών εποχών, και ονομάτων αλλά στην επικοινωνία με τα εκθέματα και μέσα από αυτά με την εποχή τους, με τον άνθρωπο που τα δημιούργησε και τα χρησιμοποίησε στην καθημερινή του ζωή, αλλά και με την Τέχνη. Αυτός ο τρόπος ενεργητικής μάθησης, που εξυπηρετεί και την πρόσληψη διαθεματικών μηνυμάτων, μεταμορφώνει την επίσκεψη στο μουσείο σε ευχάριστη εμπειρία, λιγότερο μηχανική, περισσότερο συμμετοχική και μαθητοκεντρική.

Και όπως αναφέρει η Hooper-Greenhill, καθηγήτρια στο τμήμα Μουσειακών Σπουδών στο Leicester, (1994:102-103), δουλεύοντας στο Μουσείο με τα αυθεντικά αντικείμενα, αυτό επιτρέπει στο άτομο να συγκρίνει, να συσχετίσει, να ταξινομήσει, να αναρωτηθεί, να μετακινηθεί από το συγκεκριμένο στο αφηρημένο, από το γνωστό στο άγνωστο και από τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις να οδηγηθεί στη γενίκευση....

Προσανατολισμένες και κατάλληλα σχεδιασμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο Μουσείο και σε υπαίθριους χώρους πολιτισμικού ενδιαφέροντος παρέχουν επίσης στα παιδιά τη δυνατότητα να γνωρίσουν την εθνική αλλά και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά και τα έργα των ανθρώπων, συνειδητοποιώντας πως ο άνθρωπος έχει παρελθόν, παρόν και μέλλον.

Ο Sullivan, R. στο άρθρο του "Transforming Museums" (1996:62) αναφέρει: «Σε μια κοινωνία, η οποία έχει την τάση να «ξεφορτώνεται» αντικείμενα και να τα

αντικαθιστά συνεχώς με καινούρια, τα Μουσεία και οι συλλογές τους μπορούν να γίνουν σύμβολα της παράδοσης, της συνέχειας, της διατήρησης, της κληροδότησης και του σεβασμού προς τον άνθρωπο».

Τέλος, να αναφέρω πως στις μέρες μας, όπου το Ελληνικό Σχολείο αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς σε μια πολυπολιτισμική κοινότητα, τα Μουσεία μέσα από συλλογές που παρουσιάζουν πολιτιστικά στοιχεία άλλων λαών και αντικείμενα που αντιπροσωπεύουν εθνικές ή θρησκευτικές μειονότητες συνιστούν χώρους προβολής και αποδοχής της διαφορετικότητας.

Κλείνοντας με την ευκαιρία της συνάντησης θα ήθελα να ευχηθώ στον καθένα ξεχωριστά Καλά Χριστούγεννα, Χρόνια Πολλά και το 2022 να έχετε υγεία, δύναμη, αισιοδοξία και πρόοδο.

